

Sygn. akt: XVIII C 5851/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17.01.2017 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi w Wydziale XVIII Cywilnym w składzie:

Przewodniczący: SSR Artur Piotr Wewióra

protokolant: Michał Frajtek

rozpoznawszy w dniu: 17.01.2017 roku

w Ł. na rozprawie

sprawę z powództwa: (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w K.

przeciwko: R. M., A. M.

o: zapłatę

(1) zasądza solidarnie od R. M. i A. M. na rzecz (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w K. 311,04 zł (trzysta jedenastka złotych cztery grosze);

(2) oddala powództwo w pozostałej części;

zasądza solidarnie od R. M. i A. M. na rzecz (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w K. 70 zł (siedemdziesiąt złotych) tytułem stosunkowego rozdzielenia kosztów procesu.

UZASADNIENIE

I. *Stanowiska stron.*

Pozwem wniesionym w elektronicznym postępowaniu upominawczym 20 sierpnia 2015 roku powód (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w K., reprezentowany przez radcę prawnego, domagał się zasądzenia solidarnie od pozwanych R. M. i A. M. 401,04 zł z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty, nadto kosztów procesu według norm przepisanych. W uzasadnieniu wskazano, że dochodzona kwota to wynik objęcia podatkiem od towarów i usług przedmiotu umowy między stronami z 23 grudnia 2008 roku, to jest przechowywania komórek macierzystych, oraz dodatkowo 90 zł tytułem wezwań do zapłaty. (k. 2 – 4)

Nakazem zapłaty w elektronicznym postępowaniu upominawczym z 16 września 2015 roku w sprawie VI Nc-e (...) orzeczono zgodnie z żądaniem i rozstrzygnięto o kosztach procesu. (k. 4)

W sprzeciwie pozwani zaskarżyli nakaz w całości. Przyznali zawarcie przedmiotowej umowy. Pozwani nie wyrażali zgody na zmianę umowy co do wysokości opłat. (k. 7)

Do zamknięcia rozprawy 3 sierpnia 2016 roku strony nie zmieniły swoich stanowisk odnośnie przedmiotu sporu. (k. 66)

II. *Ustalenia faktyczne i ocena dowodów.*

R. M. i A. M. zawarli 23 grudnia 2008 roku umowę o świadczenie usług medycznych w zakresie preparatyki i przechowywania komórek macierzystych z krwi pępowinowej nr (...) z (...) spółką z ograniczoną odpowiedzialnością w

K., na podstawie której P. zobowiązywał się do pobrania i zabezpieczenia krwi, wyizolowania komórek macierzystych, złożenia komórek macierzystych w banku tych komórek i ich przechowywania (§ 1 ust. 3 umowy), za wynagrodzeniem ustalonym w załączniku (§ 6 ust. 1 umowy), gdzie ustalono opłatę roczną za przechowywanie na 395 zł rocznie (pkt 8 załącznika nr 1), przy czym zastrzeżono iż usługi te zwolnione są z podatku od towarów i usług (pkt 4 załącznika nr 1). Strony uzgodniły, że w przypadku zmiany przepisów podatkowych w czasie trwania umowy, P. przysługuje prawo do powiększenia opłat wynikających z umowy o obowiązującą stawkę podatku od towarów i usług (pkt 5 załącznika nr 1). Nadto P. zastrzegł sobie możliwość obciążenia drugiej strony umowy odsetkami ustawowymi za opóźnienie w płatnościach oraz kwotą 30 zł netto za każde wystosowane wezwanie do zapłaty (pkt 6 załącznika nr 1). Termin płatności opłaty rocznej za przechowywanie ustalono na 7 dni od doręczenia faktury (pkt 3 załącznika nr 1).

(umowa z załącznikiem, k. 25 – 34)

W lutym 2014 roku P. doręczył R. M. i A. M. trzy faktury korygujące należności za okresy: 22 stycznia 2011 roku – 21 stycznia 2012 roku, 22 stycznia 2012 roku – 21 stycznia 2013 roku oraz 22 stycznia 2013 roku – 21 stycznia 2014 roku, na łącznie 272,55 zł, z terminem ich płatności wyznaczonym na 12 kwietnia 2014 roku. W towarzyszącym piśmie wyjaśniającym wskazano, że nowa definicja usług medycznych, obowiązująca od 1 stycznia 2011 roku, w interpretacji Ministerstwa Finansów objęła swoim zakresem również przedmiot umowy w zakresie przechowywania komórek macierzystych; P. podjął próbę kwestionowania przyjętej wykładni w postępowaniu sądowo-administracyjnym, lecz Naczelny Sąd Administracyjny ostatecznie uznał iż usługa tego rodzaju objęta jest podatkiem od towarów i usług. Z tej przyczyny P. został zmuszony do obciążenia klientów kwotą podatku od towarów i usług według stawki 23 %, wstecz od 2011 roku. Jednocześnie P. wskazał, że nie obciążał wcześniej swoich klientów z uwagi na korzystne rozstrzygnięcie Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego.

(faktury, k. 25 – 37; pismo wyjaśniające, k. 44 – 45)

R. M. i A. M. nie zapłacili wartości korekty.

(bezsporne)

P. wystawił trzy wezwania do zapłaty i nadał je pozwanym listami poleconymi, które dotarły do adresatów.

(wezwania, k. 38 – 43; bezsporne w zakresie doręczenia)

Przyjęto bezsporność doręczeń wezwań do zapłaty, aczkolwiek okoliczność ta z przyczyn niżej omówionych, nie doprowadziła do uwzględnienia dochodzonego przez powoda roszczenia o 90 zł z tytułu wezwań do zapłaty, co jednak stanowiło kwestię oceny prawnej tego roszczenia. Natomiast bezsporność w tym zakresie przyjęto zważywszy na to, że pozwani nie zakwestionowali aż do zamknięcia rozprawy doręczenia im przedmiotowych wezwań, nie jest przy tym wątpliwe doręczenie innych pism przez powoda.

III. **Ocena roszczenia.**

(A) Zasada odpowiedzialności.

Zawarta przez strony umowa jest typem umowy nienazwanej, to jest niezdefiniowanej bliżej w Kodeksie cywilnym, mającej cechy umowy wzajemnej i jednocześnie umowy starannego działania, w zakresie świadczenia usług.

W tej sytuacji zastosowanie znajdzie zasada, zgodnie z którą do umów o świadczenie usług, które nie są uregulowane innymi przepisami, stosuje się odpowiednio przepisy o zleceniu (art. 750 k.c.).

Przez umowę zlecenia przyjmujący zlecenie zobowiązuje się do dokonania określonej czynności prawnej dla dającego zlecenie (art. 734 § 1 k.c.), przy czym jeżeli ani z umowy, ani z okoliczności nie wynika, że przyjmujący zlecenie zobowiązał się wykonać je bez wynagrodzenia, za wykonanie zlecenia należy się wynagrodzenie (art. 735 § 1 k.c.). W niniejszej sprawie odpłatny charakter umowy nie jest przedmiotem sporu.

Należy również podkreślić, że strony zawierające umowę mogą ułożyć stosunek prawny według swego uznania, byleby jego treść lub cel nie sprzeciwiały się właściwości (naturze) stosunku, ustawie ani zasadom współżycia społecznego (art. 353¹ k.c.).

(B) Uzgodnienia stron co do podatku od towarów i usług a zmiana umowy.

Nie mają racji pozwani, że działania powoda są niezaakceptowaną przez nich zmianą umowy.

Jak wskazują ustalenia faktyczne, już przy podpisywaniu umowy 23 grudnia 2008 roku pozwani zgodzili się, że w razie obłożenia podatkiem od towarów i usług przedmiotu umowy, powód będzie mógł powiększyć opłaty wynikające z umowy o należną stawkę tego podatku. W tej sytuacji wystawienie faktur korygujących nie było zmianą umowy, lecz wykonaniem pkt 5 załącznika nr 1 do umowy w jego uzgodnionym przez strony brzmieniu. Powód naruszyłby owo postanowienie tylko wówczas, gdyby powiększył opłaty o stawkę większą albo za okres większy, aniżeli istniejący obowiązek podatkowy. Żadna z tych okoliczności nie została wykazana przez pozwanych, a to na nich spoczywał w tym zakresie ciężar dowodu, skoro chodzi o okoliczności mające zwolnić pozwanych z odpowiedzialności (art. 6 k.c.).

(C) Korekta za okres przeszły.

Pozwani podnoszą także, że nawet gdyby uznać iż powód może uwzględniać stawkę podatku od towarów i usług, to nie może tego uczynić z mocą wsteczną.

Sąd poglądu tego nie podziela.

Punkt 6 załącznika nr 1 nie zawiera ograniczenia czasowego. Działanie powoda w przedmiotowej sprawie nie budzi również zastrzeżeń z punktu widzenia ewentualnego nadużywania praw. Powód podjął działania mające doprowadzić do zakwestionowania wykładni Ministra Finansów. Zważywszy na to, że w I instancji postępowania sądowno-administracyjnego Wojewódzki Sąd Administracyjny w K. przyznał powodowi rację i dopiero rozstrzygnięcie Naczelnego Sądu (...) dało ostateczną odpowiedź co do objęcia przedmiotu umowy podatkiem od towarów i usług, nie budzi wątpliwości obciążenie pozwanych korektą dopiero w 2014 roku, skoro wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego zapadł w II połowie 2013 roku. Nadużyciem przez powoda byłoby dopiero dochodzenie odsetek ustawowych za opóźnienie licząc od pierwotnych terminów płatności, wynikających z korygowanych faktur, ale tego powód nie czyni. Dochodzi odsetek za opóźnienie od dnia następującego po dniu wymagalności faktur korygujących. Wyznaczenie tego terminu nie budzi wątpliwości. Przyjmując – wobec braku sprecyzowania – że doręczenie nastąpiło ostatniego dnia lutego 2014 roku, czyli w piątek, 28 lutego 2014 roku, to na dokonanie zapłaty pozwani mieli 43 dni. Jest to termin z pewnością wyczerpujący znamiona terminu odpowiedniego, skoro umówiony termin płatności rat rocznych to 7 dni od doręczenia faktury.

(D) Opłaty za monity.

Opłaty w rodzaju pobieranych za: korespondencję z racji nieterminowej spłaty, czy przekazanie sprawy do windykacji oraz jej z góry ustalony koszt, stanowią w istocie próbę dochodzenia kar pieniężnych za nieterminowe spełnienie świadczenia pieniężnego, co jest sprzeczne z ustawą, gdyż karę tą można zastrzegać wyłącznie na wypadek niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania niepieniężnego (art. 483 § 1 k.c.).

Trzeba uwzględnić, kiedy pojawia się konieczność podjęcia wymienionych czynności, obciążonych opłatą. Skoro wówczas, gdy dochodzi do uchybienia terminowi zapłaty, to ryczałtowe ustalanie wysokości opłaty – a w istocie odszkodowania za szkodę polegającą na konieczności poniesienia kosztów dokonania tego rodzaju czynności – jest niczym innym jak właśnie zastrzeżeniem kary umownej na wypadek nienależytego wykonania świadczenia pieniężnego.

W tym zakresie postanowienia umowy są sprzeczne z ustawą i jako takie nieważne (art. 58 § 1 k.c.). Tym samym nie jest dopuszczalne również dochodzenie odsetek od tej kwoty.

Brak jest bowiem, w przeciwieństwie do kredytu konsumenckiego, szczególnej podstawy wskazującej na wolę ustawodawcy zezwolenia na dochodzenie tego rodzaju opłat (por. art. 30 ust. 1 pkt 11 u.k.k.3).

(E) Rozstrzygnięcie.

Powód wykazał zasadność roszczenia co do 272,55 zł należności z tytułu korekty faktur o podatek od towarów i usług.

Za opóźnienie domaga się – dokonując kapitalizacji – 38,49 zł. Tymczasem byłby uprawniony żądać:

<i>Od</i>	<i>Do</i>	<i>Liczba dni</i>	<i>O. .</i>	<i>Kwota odsetek</i>
2014-04-12	termin płatności			
2014.04.13	2014.12.22	254	13,00 %	≈24,66 zł
2014.12.23	2015.08.19	240	8,00 %	≈14,34 zł
2014-04-13	2015-08-19	494		38,99 zł

Dochodzone roszczenie o skapitalizowane odsetki jest zatem zasadne w całości.

Wzajemne świadczenie powoda jest niepodzielne, w związku z czym pozwani odpowiadają solidarnie (art. 380 § 2 k.c.).

Oddalono żądanie co do 90 zł monitów, wraz z odsetkami.

Dochodzenie odsetek za opóźnienie od wytoczenia powództwa może również obejmować skapitalizowane odsetki (art. 482 § 1 k.c.). Uwzględnić zatem należy żądanie odsetek ustawowych od 20 sierpnia 2015 roku, a od 1 stycznia 2016 roku – ustawowych za opóźnienie, od zasądzonych: 272,55 zł + 38,49 zł = 311,04 zł (art. 481 § 1 i 2 zd. I k.p.c.).

Wskutek oczywistego błędu w formułowaniu wyroku nie uwzględniono owego roszczenia o odsetki, jednakże sprostowanie orzeczenia wykraczałoby poza granice ustawowo przewidzianego sprostowania, w szczególności wobec użycia sformułowania „oddala powództwo w pozostałej części” (art. 350 § 1 k.p.c.).

I. Koszty.

Pozwani przegrali sprawę w części, co skutkuje koniecznością stosunkowego rozdzielenia kosztów procesu (art. 100 zd. I k.p.c.).

Na koszty procesu powoda złożyło się: 30 zł opłaty od pozwu, 60 zł wynagrodzenia pełnomocnika według stawek minimalnych; łącznie 90 zł (art. 98 § 3 w związku z art. 99 k.p.c.). Nie uwzględniono 17 zł opłaty od pełnomocnictwa, gdyż powód nie wykazał iżby opłata została uiszczona w związku z przedłożeniem dokumentu pełnomocnictwa w tej konkretnej sprawie. Tytuł przelewu dotyczyć może dowolnej sprawy, w której powód jest reprezentowany przez wskazanego w tytule pełnomocnika.

Pozwani nie wykazali poniesienia żadnych kosztów, które można uznać za koszty procesu (art. 98 § 2 k.p.c.).

Pozwani obowiązani są zwrócić powodowi tytułem kosztów procesu: 90 zł × 311,04 zł ÷ 401,04 zł ≈ 70 zł.

Solidarność odpowiedzialność pozwanych za koszty procesu jest pochodną takiej odpowiedzialności co do istoty (art. 105 § 2 zd. I k.p.c.).

1 Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w K. z 16 marca 2012 r., I SA/Kr (...);

[http://orzeczenia.nsa.gov.pl\(...\)](http://orzeczenia.nsa.gov.pl(...)).

2 Wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z 27 sierpnia 2013 r., I (...);

[http://orzeczenia.nsa.gov.pl\(...\)](http://orzeczenia.nsa.gov.pl(...)).

3 Ustawa z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim (j.t. – Dz.U. z 2014 r., poz. 1497, z późn. zm.).